Nr 43. ROK 1842. ŚRODA 23 LUTEGO.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

Imiona Rzymskie.
Dziś Florentego Wyzn.

Imiona Sławiańskie.
Dziś Przedzisław.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	Godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiéj	Stopnie ciepła podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i rożne uwagi
21	6	27" 6''' 806	— 5° 7	1''' 21	Południowy słaby	Pogoda	Mgła
	2	6, 426	+ 2, 8	1, 82	PPł Wschodni średni	Pogoda z Chmurami	
	10	6, 625	— 2. 0	1, 60	Południowy słaby	„	

Wiadomości zagraniczne.

FRANCYA.

Paryż 13 Lutego.

Wiadomo że pan Ledru-Rollin przez sąd przysięgłych departamentu Maine i Loire skazanym został dnia 23 Listopada z. r. na trzy miesiące aresztu i 2000 fr. za ogłoszenie drukiem mowy mianéj z okoliczności jego obioru. Teraz sąd kassacyjny wyrok ten zniósł dla uchylenia jednéj formalności i odesłał sprawę do sądu przysięgłych departamentu Majenne.

Przez depeszę telegraficzną miała tu nadejść wiadomość że skazani: Barles, Martin Bernard i Blanqui z więzienia w Mont. St. Michel wyłamali się, ale zaraz ujętemi zostali.

Wdowa po Alexandrze Duval miała sobie ze strony dyrekcyi teatru francuzkiego zapewniony benefis. Prosiła więc panny Mars, aby zechciała raz jeszcze wystąpić i przyczynić się do uświetnienia tego przedstawienia. Sławna ta artystka odpowiedziała na wezwanie następującym biletem: »Zmarły pani mąż wiele dla mnie uczynił, winnam mu najpiękniejsze role mojego repertoasza; wdzięczność moja jest wielką, i niczegobym bardziéj nie pragnęła jak przy téj okazać ją sposobności; ale po przysięgłam, iż na żadnym więcéj nie wystąpię teatrze i dotrzymam jéj. Zamiast grać na benefis, wolałabym wprost udzielić pani wsparcie, i ofiaruję chętnie wynagrodzenie, jakiemby moja gra przyczynić się mogła do jéj dochodu, chociażby nawet 30,000 fr. wynosiła.

ANGLIA.

Posiedzenie parlamentu dnia 9 Lutego. Izba niższa. Sir R. Peel mówił przeszło 3 godziny, dowodząc, że obecna nędza fabrycznéj klassy w Anglii nie jest skutkiem prawa zbożowego i oświadczył się za zmienną opłatą w odwrotnym stosunku ceny zboża krajowego. Ostatnie wiadomości z Chin i Indyi wschodnich największy wywołały ruch w zbrojowniach nowych przyjmują robotników, a po całym kraju rozesłano oficerów do spisywania ochotników.

Londyn 9 Lutego.

Z raportów urzędowych o spalonych efektach w czasie pożaru w Towrze, okazuje się, że liczba broni znajdującéj się wówczas na składzie, była daleko mniejszą niż bywa zwykle, która wynosi 600,000 sztuk. Spaliło się tylko: 11,000 karabinów z zamkami perkussyjnemi i 26,000 innych, opatrzonych bagnetami; nadto: 22,000 zamków do skałek, 7000 zamków perkussyjnych 12,158 pistoletów, 75 pistoletów z podwójnemi lufami i ruchomemi kolbami, 1378 pałaszów; 2271 ostrzów do pałaszy, 2026 bagnetów, 192 dzid, 95 pik, 210 muskietów, 709 karabinków, 279 kirasów, 276 szyszaków i 52 bębnów.

Pomiędzy zniszczonemi osobliwościami znajdują się także dopiero na kilka dni przed pożarem urządzone trofea z broni zabranej Chińczykom przy zdobyciu wyspy Czusan. Kilka wielkich dział chińskich znajduje się jeszcze w kupach gruzu. Stratę, jaką pożar ten zrządził, podają teraz tylko na 250,000 f. st. (10 mil. złp.)

Mieszkańcy Hawany podali do jeneralnego kapitana na wyspie Cuba prośbę o spieszne przytłumienie handlu niewolnikami, gdyż obawiają się, aby ludność Murzynów, wynosząca już teraz 666,000, czyli 60 prct. całéj ludności, nie zagroziła z czasem zwierzchnictwu białéj ludności.

Dnia 12 *Lutego.*

Z urzędowego dokumentu onegdaj parlamentowi przedłożonego okazuje się że brak w dochodach z roku finansowego z d. 5 Stycznia kończącego się wynosi 2,101,369 f. s. 2 sz. 1 p. czysty dochód wynosił 48,084,350 f. s. 18 sz. 4 p. a wydatki 50,185,729 f. s. 5 p.

Sir R. Peel zakończył swoją na d. 9 Lutego mianą mowę o prawach zbożowych temi słowy: »Spodziewam się z pewnością, że rezultat mojego wniosku, który izbie przedkładam czy on będzie przyjęty lub nie zawsze na tém zasadzać się będzie, że zaspakajające załatwienie téj kwestyi nastąpi. Regulacyę tę z tém projektujemy przekonaniem, że jest w ogóle najlepszą ze względu na skomplikowany stan różnych stosunków i interessów kraju i w zgodzie ze sprawiedliwością wszystkim klasom poddanych J. K. M. zawarowaną. Jeżeli się parlamentowi poda przyjąć wniosek niniejszy, to się naturalnie stanie prawém; jeżeli go zaś odrzuci nie wątpię jednak, iż kwestya ta uregulowaną będzie.« Niepewność wyrażenia i objawiony zamiar, że ministerstwo projekt swój nie uważa za kwestyę gabinetową, przekonywa nas, że rząd sam wątpi o pomyślnym rezultacie, i dla tego rzecz niby lekce traktuje.

HISZPANIA.

Madryt 31 *Stycznia.*

Moja ostatnia uwaga, że ministeryum zwycięztwo odniesie, bez stoczenia walki, usprawiedliwia się coraz bardziéj. Nie tylko stronnicy opozycyi, ale także członkowie kommissyi adressowéj poróżnili się między sobą. Deputowany z Barcelony, Matta, uczynił wniosek o o wykreślenie z adresu wyrazów, że Hiszpania ciągle opłakiwać będzie niebezpieczeństwo, na jakie królowa i jéj siostra w nocy z dnia 7 Października wystawione były. Poprawkę pana Matta odrzucono.

Z *Paryża* 5 *Lutego.* W Figueras w Katalonii, Alden Ferradas, wybrany pierwszym Alkadem, nie chciał złożyć przysięgi na wierność królowéj i rejentowi, uwięziony i przed sąd stawiony, został przez przysięgłych uznany niewinnym. Zaraz za otrzymaniem wiadomości o tém, rząd wysłał polecenie do ajuntamiento, podobnie jak większa część ludności tego małego miasteczka, przychylne opiniom republikańskim, oparło się rozkazowi rządu, w skutku czego wszyscy alkaldowie zostali uwięzionemi i osadzonemi w cytadelli. Oburzeni tém mieszkańcy miasta, zmusili słaby garnizon do cofnięcia się także do cytadelli, i tym sposobem otwarcie podnieśli bunt przeciwko rządowi. Komendant cytadelli wysłał do Gerony i Barcelony prosząc o posiłki, tymczasowo zaś dla utrzymania miasta w poszanowaniu wymierzył na nie działa cytadelli.

PORTUGALIA.

Lizbona 31 *Stycznia.*

Deputowani w liczbie 47 ułożyli adres do królowéj protestując przeciw powstaniu w Oporto podobnież i w senacie oświadczyła się większość przeciw zmianie konstytucyi. Tymczasem powstańcy zaprowadzili rząd tymczasowy który jak większa część tutejszych dzienników utrzymuje, ma zostawać w porozumieniu z królową, bardzo zdepopularyzowaną temi publicznemi wyrzutami i obwinieniami.

TURCYA.

Konstantynopol 16 *Stycznia.*

Zdaje się, że i w Azyi Mniejszéj utworzony będzie korpus obserwacyjny, gdyż Muszir Osman, Basza Trebizondy, otrzymał rozkaz zaciągnienia do wojska 12,000 wolnych Łazów na co mu znaczne przeznaczono summy. Baszalik ten jest największy i najznakomitszy, liczy 3 miliony ludności, i rozciąga się od Sinope przez Trebizondę aż do Wanu. Łazowie należący do plemienia georgijskiego, mieszkają od Trebizondy wzdłuż m. Czarnego aż do rz. Czorok i rozciągają się w pojedynczych pokoleniach aż do granicy rossyjskiéj ku Achałczykowi. Obejmują więc przestrzeń 40 mil niemieckich wzdłuż a 15 w szerz, a zatém całe góry między m. Czarném i rzeką Czorok. Górale ci mają swego niepodległego naczelnika i mały tylko opłacają Turcyi haracz; wszyscy są uzbrojeni karabinkami i celnie strzelają. — Na jaki cel obrócony będzie korpus z Łazów utworzyć się mający, trudno odgadnąć.

Dnia 19 *Stycznia.*

Odpowiedź Porty na ostatnią notę posła francuzkiego teraz już wiadoma. Jest ona dla pana Bourquenay pod względem spraw Tunetańskich zaspokajającą. Teraz koléj na W. Portę zażądać od posłannika Francyi deklaracyi względem koncentracyi tak znakomitych sił zbroj-

ych, przedsiębranéj przez rząd francuzki ostatniemi czasy w okolicach Smyrny. Dzisiaj między p. Bourquenay i tureckim ministrem spraw zagranicznych, Sarim Efendi, odbyła się konferencya, w któréj ten ostatni posłowi Francyi przedstawiał, jak to niestósowną ze wszech miar rzeczą, wśród pokoju tak wielkie siły w Smyrnie utrzymywać; domagał się, żeby stósownie do okoliczności zmniejszenie ich do skutku przywiedziono. Poseł francuzki dwuznaczną dał odpowiedź; mimo tu rozumieją powszechnie, że dwór swój skłoni do zaspokojenia w téj mierze Porty.

Z Syryi nie mamy nowszych wiadomości; zdaje się jednak, że dawniejsze raporta na Porcie wrażenie sprawiły, kiedy Emirowi Beschir, ciągle tu przybywającemu, zaproponowano, że go powtórnie pod pewnemi warunkami xięciem góry zrobić chcą; Beschir wszelako żąda, żeby go bez restrykcyi władzcą całéj góry mianowano. To trudno się da wykonać, kiedy Anglia z pewnością na to nie zezwoli, ażeby Druzowie, którymi ona się opiekuje, znowu pod jarzmo Beschira wrócili. Roszczenie to tak Anglików obrurzyło, że wszelkie związki z nim zerwali.

Od granic tureckich 20 Stycznia.

Wzburzenie jakie w senacie serbskim spowodowało żądanie Porty, oparte na zasadzie forsznsów udzielonych emigrantom serbskim, było istotnie nader ważném. Jednogłośnie postanowiło całe zgromadzenie odrzucić to żądanie i nawet odzywały się gróżne słowa z tego powodu, będące oznakami znanego dzielnego i energicznego ducha serbów, i tak naprzykład znany Michel dodał do swego votum, że raczéj chwyci chorągiew i pospieszy z nią między lud, aby odeprzeć te i wszystkie inne niesprawiedliwe żądania.—Listy z Serajewa nawet tureckiej ręki, potwierdzają teraz, że oddalenie tamtejszego greckiego biskupa, było tylko skutkiem jego użalania się na samowolne ciemiężenie ludności chrześciańskiéj, i dodają, że ten naczelnik duchowny został do odpowiedzialności pociągnięty w Konstantynopolu. Zdaje się jakoby umyślnie głoszono tak gwałtowne postąpienie, dla odstraszenia od dalszych wstawiań się na korzyść nieszczęśliwych chrześcian.

Bucharest 13 Grudnia.

Wybór deputowanych z senatu wielkich bojarów do ponawiającego się co pięć lat zgromadzenia, odbył się tu wczoraj. Wybór deputowanych z innych stanów, ukończony już był przed kilku dniami i wypadł zupełnie w duchu i podług życzenia rządu. Ale tam gdzie najbardziéj spodziewać się można było zimnéj rozwagi, przezorności i prawdziwéj miłości ojczyzny tam niestety stronność, osobistość i namiętności górę odniosły. Z 20 wybranych senatorów, jeden tylko przychylnym jest xięciu Ghika, to jest jego brat; wszyscy inni nie tają bynajmniéj swoich nieprzyjaznych chęci tak, że już dzisiaj, daleko jeszcze od przybycia innych członków, a już głośno mówią o projekcie odsunięcia go, jako o stanowczéj rzeczy; ale traktatem dodatkowym z dnia 14 Września 1829 roku, wyraźnie godność xięcia oznaczoną jest jako dożywotnia, i tylko jego dobrowolne zrzeczenie się albo przestępstwo stanu może ją skrócić.

AMERYKA.

New York 9 Stycznia.

W Filadelfii umarł urodzony w Londynie 1656 roku filozof i filantrop John Vaughun. Był on w tém miejscu konsulem angielskim i w swoim czasie przyjacielem Franklina, Washingtona, Jefersona, starszego Adama i wielu innych protektorów rewolucyi amerykańskiéj.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 21 do dnia 22 Lutego.

Bobrownicka Zuzanna ob., Devaloi Felix, Dowgie Melhior, Komar Józef ob., Mazaraki Elżbieta o b, Wenda Alojzy ob., Brükner Jan. ob., Łuniewska Ju styna, z Polski; — Straszewski Józef ob., Kachelsk Józef, Smoczyński Mikołaj, z Galicyi; — Bouoot, z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Wodzicki Franciszek hr., Dembińska Helena ob. Dwernicki Antoni, Malinowski Michał, Siemiński Wincenty ob., Niemojewski Adam od., Szuwalski do Polski; — Goldschmid, do Galicyi.

Doniesienia Urzędowe.

Nro 789.

WYDZIAŁ DOCHODÓW PUBLICZNYCH I SKARBU W SENACIE RZĄDZĄCYM.

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i jego Okręgu.

Podaje do powszechnéj wiadomości: iż w myśl uchwały Senatu Rgo z d. 11 b. m. N. 674 odbywać się będzie na gruncie lasu wyciązkiego dnia 24 Lutego r. b. o godzinie 10 z rana licytacya *in plus* sprzedaży dębów sztuk 71 tudzież chróstu wiklowego morgów 6 prętów 252 i jeden zakres tarniny, następnie dnia 28 t. m. sprzedaży chróstu wiklowego morgów 21 prętów 62 na trzy sakcye

podzielonego, nad Wisłą pod Kłokoczynem, Pasieką i Przewozem w dystrykcie Czernichów położonego. Wymienione dęby pojedynczo a chróst zaś i tarnina sekcyami będą sprzedawane. Szacunek każdego dęba i chróstu przy licytacyi ogłoszoném zostanie. Chęć kupna mający zaopatrzeni w gotowe pieniądze kurs w kraju mające w terminach i miejscach powyżej wyrażonych znajdować się zechcą, i tamża o warunkach obowięzujących powezmą wiadomość.

Kraków d. 12 Lutego 1842 r.

A. Wężyk.

(2 r.) *Nowakowski* Sekretarz.

Nro 8928.

Trybunał I. Instancyi.

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

W masie Maryi z Gongelet Nyczowéj w Krakowie w roku 1836 zmarłej, znajduje się kwota złp. 460 na realności pod L. 252 Gminie VIII. stojącéj zabezpieczoną oraz rewers na 600 dukatów przez Ferdynanda Ernesta Hr. de Waldstein Wartenburg wystawiony. Gdy do massy téj nikt się z prawami swemi nie zgłosił, Trybunał przeto po wysłuchaniu wniosku urzędu publicznego, wzywa tak sukcesorów po rzeczonej Maryi z Gongelet Nyczowéj pozostałych, jak rownie wszystkich innych prawo do powyższy massy mieć mogących, aby w terminie miesięcy trzech poczynając od daty ogłoszenia pierwszego, do Trybunału pierwszej Instancyi W. M. Krakowa po odbior takowéj zgłośili się, w przeciwnym bowiem razie massa ta jako opuszczona Skarbowi Publicznemu przyznaną będzie.

Kraków dnia 29 Lutego 1842 r.

Zast. Prezesa Sędzia App.

M. Soczyński.

Z. Sekr. Tryb. *Brzeziński.*

Pisarze Banku Pobożnego w Krakowie.

Na żądanie strony interessowanéj zawiadamiają: iż od fantu, łyżek 3 próby 12 łutów 14¾, numizmat, strzałka dyamentowa i puzderko, dnia 1 Października 1839 roku do Nru 69 pod literą B. w Banku Pobożnym zastawionego, według oświadczenia zgłaszającéj się o wykupienie tego fantu, kartka czyli rewers bankowy miał zaginąć; przeto wzywają wszystkich interes w tym mających, aby o wykupienie tego fantu najdaléj do dnia 1 Listopada r. b. zgłosili się; gdyż wrazie przeciwnym fant rzeczony, osobie zgłaszającéj się po tym przeciągu czasu niezawodnie wydanym będzie.

Kraków dnia 29 Stycznia 1842 r.

X. *Serafin Piątkowski* P. B. P.

(3 r.) *Stachowicz.*

Doniesienie prywatne.

Jakim sposobem, gdzie i za jakiém zaręczeniem, za 40 złp. (6 tal. 20 srgr. pruski courant) można się stać posiadaczem 1,200,000 złotpol. (200,000 tal.) o tém Bióro Komisowe *Petri Kirchhof* w Lubece Nr. 308, bezpłatną udziela wiadomość.

Bióro przyjmuje listy frankowe w rzeczonym intercsie najdaléj do początka Marca r. b. i odpowiada na nie bezzwłocznie t. j. zwrotną pocztą.

Nadto oświadcza wyraźnie, że po udzielonéj wiadomości i ocenieniu onejże, każdemu zostawia się wolność użyć 40 złp. na powyższy cel lub odebrać je na powrót, bez żadnéj opłaty. — Lubeka w Styczniu 1842 r. Bióro Komisowe Petri Kirchhof Nro 308. (4r.)

W domu pod Nrem 157 przy ulicy Nowy-Swiat, jeszcze jest kilka siąg drzewa suchego z domu rozebranego, i kilka siąg starych gontów po cenie umiarkowanéj do sprzedania. Chcący kupić, dowiedzieć się zechce u Macieja, gospodarza téj kamienicy.

Naszego tegorocznego świeżo wyszłego katalogu różnych drzew, krzewów, roślin i pflanców wazonowych jak równie i georginij dostania gratis u W. Franciszka Antoniego Wolffa przy rynku głównym pod Ner 20 w Krakowie.

Hamburg w miesiącu Styczniu 1842 r,

James Booth i Synowie

(3 r.) właściciele szkółki flotbeckerowskiéj.

Ktoby sobie życzył za pomierną cenę, wapna gaszonego korcy 700 nabyć, zechce się zgłosić do *Redakcyi Gazety Krakowskiéj* pod N. 237 w rynku przy ulicy Grodzkiéj.

T E A T R.

Jutro na powszechne żądanie: Szklanka Wody.